

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Hac regula utitur Theophylactus ad conservandam communionem Ecclesiæ Occidentalis & Orientalis, quarum ritus varij. Et Leo IX. atque Fulbertus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

que partem par omnino est auctoritas; et si religiosius tractanda sint quæ ritus sacros respiciunt, cum pietatem atque externum divini numinis cultum contingant. Sed, ut eleganter monuit D. Augustinus, de consuetudine dupliciter disputare possumus; vel ut est universalis Ecclesiæ traditio, vel ut est propria & particularis quarundam Ecclesiarum institutio. Univerfalis illa traditio; quæ per univerfam servabatur Ecclesiam, nec à Conciliis decreta erat, quin ab Apostolis profecta esset non dubitabat Augustinus. Sed traditionem illam missam facimus, quæ ad propositum nostrum non pertinet.

I I. De particularibus provinciarum moribus est agendum: in quibus hæc regula tenenda est, ut si fidei non officiant, usurpanti possint prout à majoribus sunt traditi; nec aliorum consuetudo aliorum contrario more subverti debeat, ut docet Gratianus ex Augustino, Hieronymo, & aliis.

Quare Gregorius Magnus, divini & humani juris callentissimus Pontifex, inveteratas consuetudines, quas in administranda Ecclesia sequebantur, Africanis integras reliquit. Concilium Numidiæ à Pelagio Gregorij decessore petierat ut vetusti mores, qui per Numidiam ab ipsius B. Petri temporibus invaluerant, inviolati servarentur. Gregorius post obitum Pelagij rescripsit se omnia antiqua capitula illis permittere quæ fidei contraria non essent. Prudens sanè responsum, quo pax Ecclesiarum continetur, & contentionibus quæ de disciplina sæpissime emergunt, via penitus occluditur. *Penistis, inquit, per Hilarium Charularium nostrum à beate memorie prædecessore nostro, ut omnes vobis retro temporum consuetudines servarentur, quas à B. Petri Apostolorum principis ordinationum initiis hæcenus vetustas longa servavit. Et nos quidem juxta seriem relationis vestre, consuetudinem, quæ tamen contra fidem catholicam nihil usurpare dignoscitur, immotam permanere concedimus, sive de Primatibus constituendis, sive de ceteris capitulis. Eodem sensu rescripsit ad Dominicum Carthaginensem Episcopum: De ecclesiasticis privilegiis quod vestra fraternitas scribit, hoc postposita dubitatione teneat, quia sicut nostra defendimus, ita singulis quibusque Ecclesiis sua jura servamus.*

III. Quidquid ab Africanis usurpabatur, dummodo fidei regulam non violaret, Gregorius disertè confirmat. Eadem regula usus est Theophylactus Bulgariæ Archiepiscopus in epistola ad Nicolaum Diaconum & Castrinsum, qui ab eo petierant an Græcis liberum esset Ecclesiæ Occidentalis

communione amplecti, ob discrimen quod in jejuniis, in sacerdotum cœlibatu, in azymis, & plerisque aliis mystica disciplinæ articulis intercedebat. Respondet graviter his verbis inter cetera: *Non omnis consuetudo ad dissociandas Ecclesias valet, sed quæ dogmatis differentiam inducit.* ubi alludit ad contentionem de processione S. Spiritus. Eadem fuit sententia Leonis Papæ IX. qui circa annum millesimum quinqueagesimum Michaëlem Constantinopolitanum Episcopum & Leonem Acriданum acriter objurgat quòd Romanam Ecclesiam ob ritus suos & azymum panem in sacrificiis adhibere damnarent, & unumquemque cogèrent ad Græca instituta amplectenda, quamvis alio jure uterentur Romani, qui liberam in urbe Græcorum rituum observacionem relinquebant, ne qua dissidij occasio inter Ecclesias oriretur. Hæc sunt verba Leonis: *Vt enim fertur, omnes Latinorum Basilicas penè clausistis, monachis monasteria & Abbatibus tulistis, donec vestris vivere institutis. Ecce in hac parte Romana Ecclesia quanto discretior, moderatior, & clementior vobis est. Siquidem cum intra & extra Romam plurima Græcorum reperiantur monasteria, sive Ecclesie, nullum eorum adhuc perturbatur vel prohibetur à paterna traditione, sive sua consuetudine; quin potius suadetur & admonetur eam observare. Nec enim animositatem impie hereseos habet, quæ semper divisione gaudet, dicens per partem matrem: Nec mihi nec tibi sit, sed incidatur. Sed pietate vere matris sic Salomonem deprecatur: Obsecro, Domine, date huic infantem vivum, & nolite interficere eum. Scit namque quia nihil obsunt salutem credentium diverse pro loco & tempore consuetudines; quando una fides per dilectionem operatur bona quæ potest, uni Deo commendans omnes. Aliquot annis ante Leonem Fulbertus Carnotensis de variis observationibus Ecclesiarum Orientis & Occidentis, eadem regula usus, judicium tulit: *Sed nec parva nec rara sunt, quæ ab aliis necessario servanda, aliis non adeo curanda affirmantur. Nec tamen nos offendit observantie diversitas, ubi fidei non scinditur unitas. Porro in multis Grecia ab Hispania, ab illis Romana & Gallicana discrepat Ecclesia. Sed neque in hoc scandalizamus, si audimus diversam observationem, sed non diversam fidem in Christi semper Ecclesiis extitisse. Stet enim Regina Ecclesia à dextris Regis sui, in vestitu deaurato, circumdata varietate.**

IV. Sanè varias jam olim invaluisse consuetudines in Quadragesimæ ceterisque statutorum dierum jejuniis adnotavit Irenæus, eamque observationum discrepantiam nullum in Ecclesiam diffi-

Theophyl. relatus à Demetrio Chomateno l. 1. loris Græco Rom. ed. p. 101. Sicut innumeratiles & diversissime diversarum Ecclesiarum ad unam catholicam pervenimus consuetudines; ut penè tanta sit varietas usuum, quanta multiplicitas Ecclesiarum. Sed non dicitur aliquam diversam institutionem, quæ & vera fides inseruit, & caritatis compaginem non dissolvit. P. h. verò aut fides laeditur, aut caritatis unitas perturbatur; si necesse sit, damnabile est si publicè, & manifestè sit, & hereticum.

Fulbertus ep. p. ad Einardum.

Iren. apud Euseb. l. 1. c. 16. Græc. ed. ubi dicitur, quod in multis Ecclesiis diversitas est, sed non diversitas fidei.

Con. c. 4. d. 11. Aug. ep. 117.

Apud Grat. d. 11. c. 11.

Apud Grat. ad Causas. In his rebus, in quibus nihil officiant, ut si fidei non officiant, usurpanti possint prout à majoribus sunt traditi; nec aliorum consuetudo aliorum contrario more subverti debeat, ut docet Gratianus ex Augustino, Hieronymo, & aliis.

Præf. Conc. l. 1. c. 19. De rebus, in quibus nihil officiant, ut si fidei non officiant, usurpanti possint prout à majoribus sunt traditi; nec aliorum consuetudo aliorum contrario more subverti debeat, ut docet Gratianus ex Augustino, Hieronymo, & aliis.

Mem. l. 1. ep. 19. apud Grat. 15. c. 1. De rebus, in quibus nihil officiant, ut si fidei non officiant, usurpanti possint prout à majoribus sunt traditi; nec aliorum consuetudo aliorum contrario more subverti debeat, ut docet Gratianus ex Augustino, Hieronymo, & aliis.